

Skrb za osobe starije životne dobi jučer – danas - sutra

Dragica Marač, mag psych.

Skrb za osobe starije životne dobi

- Zbog promjena u društvu i dužini životnog vijeka domovi za starije će u budućnosti imati važnu ulogu u skrbi i njezi potrebitih i dementnih osoba;
- **Konceptualne promjene postaju nužne**
- Kod gradnje domova o tome će se morati voditi računa

Kratki povijesni pregled

- Medicinski model je uveden odmah nakon Drugog svjetskog rata – naglasak je na **uslugama** (tzv. industrijski model);
- Ulaskom u ustanovu započinje proces koji dovodi do odumiranja osobnog identiteta te se isti zamjenjuje identitetom štićenika ;

Već šezdesetih (pa sve do devedesetih godina prošlog stoljeća)kreću prve inicijative za promjenu osnovne usmjerenosti u radu u DZSO te se isti počinju polako uvoditi i razvijati koncept **usmjerenosti na osobu**

Prva generacija domova:

- Do početka šezdesetih godina 20 stoljeća
- Gradnja po uzoru skrbnih zavoda gdje su osobe potrebne skrbi bile smještene “na sigurno”
- Jednostavni oblici skrbi
- Stambeni prostori su bili pretrpani
- Spavaonice velike, više od 5 kreveta bez umivaonika
- Minimalna tehnička oprema za njegu
- Njega otežana
- Po stanaru na nivou cijelog doma cca 13 m² površine

Druga generacija domova

- Šezdesetih i sedamdesetih godina 20. st.
- Izgrađeni po modelu bolnica
- Korisnik je bio “pacijent” koji se “tretirao”
- Višekrevetne i dvokretne sobe sa umivaonikom na tzv. Odjelima
- Sedamdesetih se uvode toaleti uz sobe
- Nastao je pomak u približavanju potrebama korisnika
- Poboljšala se oprema za njegu, a manje pomaka ima u smjeru udobnosti
- Uporaba prostora po stanaru na nivou cijelog doma $28m^2$

Treća generacija domova :

- Osamdesetih i devedesetih – aktiviranje korisnika
- Model nudi mogućnost boravka i njege u zajednicama za stanovanje
- Od “odjela” se prešlo na “zajednice”
- Boravišnim sobama dodani su zajednički dnevni prostori – aktiviranje unutar dijela za stanovanje
- Jednokrevetne i dvokrevetne sobe sa san čvorom
- Ostvarenje individualnosti i privatnosti
- Usluge njege diskretne, naglasak na prostornom uređenju stambenog dijela

Četvrta generacija domova

- Ova struktura javlja se krajem devedesetih
- Trebala bi ponuditi sigurno sklonište i normalan život osobama kojima je potrebna njega, dementnima, bolesnima
- Koncept “normalnosti” pružajući primjer života u obitelji
- Arhitektura podsjeća na stanove
- Nema centralne skrbi
- Aktivnosti se izvode u manjim zajednicama koje se ugledaju na obiteljsko kućanstvo
- U skupini je stalno prisutna domaćica

Projektiranje domova četvrte generacije

- Zahtjevna i atraktivna zadaća
- Konceptualni zahtjevi kućnih zajednica odražavaju se u prostornom programu kao smjernice
- Stručnost, osjećaj za stil, inspiracija potrebni su ovisno o različitim ekonomskim, kulturnim, i klimatskim uvjetima
- Svaki konkretni projekt je načelno individualan i neponovljiv proizvod

Koncept kućanskih zajednica

- Oblikovanje životnih prostora (indiv potrebe i želje stanara)
- Oblikovanje obitelji sličnog zajedničkog života
- Očuvanje i poticanje nezavisnosti
- Uključivanje rodbine, prijatelja, susjeda

SAMI BIRAMO POGLED NA SUJET

Ugraditi trud i volju .....

Prikaz uvođenja koncepta rada po modelu E-Qalina u DZSO Kantrida

- E-Qalin predstavlja sveobuhvatan, inovativan i dinamičan sustav upravljanja kvalitetom u području socijalne skrbi – vizija
- Uključivanjem svih sudionika osigurava se **dostojanstvo** svima koji žive i rade u DZSO;
- **Uključivanje** je ključni element u razvoju modela, evaluaciji i samovrednovanju;
- **Stvaranje odnosa** razvija se kroz uzajamno povjerenje, uvažavanje i prihvaćanje;
- Model je iznimno dinamičan i prilagodljiv.

Strukture i procesi - rezultati

Aspekti

- Korisnici
- Zaposlenici
- Vodstvo
- Okruženje
- Organizacija koja uči

Indikatori

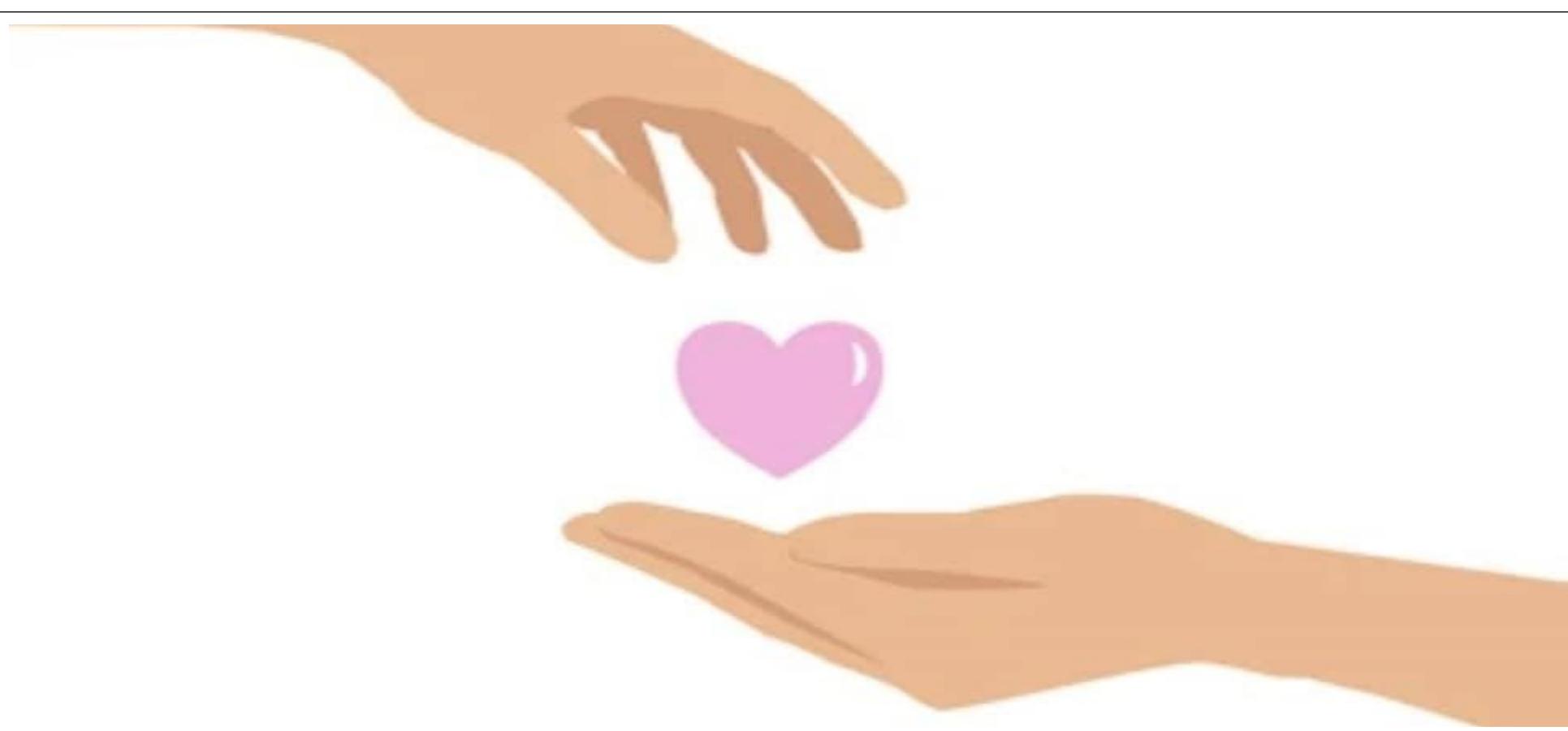
- Korisnici
- Zaposlenici
- Vodstvo
- Društveni učinak
- Usmjerenost na budućnost

U nastavku.....

Prikazivanje filma o E-Qalinu u DZSO Kantrida

Novi koncepti gradnje DZSO (idejna rješenja gradnje i primjeri iz prakse)

Slijede socijalne inovacije

Hvala na pažnji